gemeente
Montfoort

Raadsinformatiebrief

Aan de leden van gemeenteraad Montfoort

Portefeuillehouder:	mr. P.J. van Hartskamp-de Jong	Montfoort: 7 februari 2022
Zaaknummer:	1188528	
Onderwerp:	Ontwikkelingen in de U10 netwerksamenwerking	10 FEB. 2022

Geachte raadsleden,

Sinds een goed half jaar zijn wij formeel lid van de U10. Naast dat wij u informeren over inhoudelijke thema's, zoals het Integraal Ruimtelijk Perspectief (IRP), zullen wij u ook van relevante informatie voorzien waar het gaat over de samenwerking zelf. In deze raadsinformatiebrief informeren wij u over twee relevante ontwikkelingen in het samenwerkingsverband, namelijk de toetreding van Lopik en het gebruik van de naamgeving Metropoolregio Utrecht (MRU).

Toetreding Lopik
In het raadsvoorstel van 31 mei 2021 is vermeld dat vier gemeenten aan de westzijde van de provincie Utrecht wilde toetreden, namelijk de gemeenten De Ronde Venen, Oudewater, Lopik en Montfoort. Uiteindelijk zijn drie van deze vier gemeenten in 2021 lid geworden en is het *'Bestuursconvenant samenwerking U10 gemeenten'* door alle vijftien leden ondertekend (bijlage 1).

De gemeente Lopik heeft hun toetreding tijdelijk in de wacht gezet, vanwege het verkennend proces van gemeentelijke herindeling dat zij in maart 2021 gestart is. Uiteindelijk heeft de gemeenteraad van Lopik ingestemd met het voorstel van haar college om per 1 januari 2022 formeel toe te treden tot de U10. De vijftien leden van de U10 staan positief tegenover de toetreding van Lopik, waardoor per 1 januari 2022 de netwerksamenwerking uit zestien leden bestaat. Het bestuursconvenant wordt hierdoor opnieuw ondertekend.

Gebruik naamgeving Metropoolregio Utrecht naast de naam U10
Steeds vaker wordt de U10 door mede-overheden benaderd als 'officiële' gesprekspartner. Voornamelijk de provincie Utrecht tracht voor de uitwerking van haar beleidsdoelstellingen de afstemming met de drie regio's in de provincie te zoeken. Voorbeelden hiervan zijn het 'Regionale programmering wonen en werken' en 'Groen Groeit Mee'.

Anderzijds wordt de U10 niet altijd herkend of onvoldoende op waarde geschat als serieuze gesprekspartner door het Rijk. Dit blijkt uit onze ervaringen in de trajecten rondom de Woondeal en inzet van de Mobiliteitsstrategie 2040 in U Ned bij het BO MIRT[1]. Wij willen dit in de toekomst voorkomen, door onze reputatie en lobbykracht te versterken. Hiervoor werken wij momenteel aan een lange termijn lobby agenda en een strategie om flexibel en snel in te kunnen springen op kansen die, soms plotseling, voorbij komen.

[1] Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma infrastructuur ruimte en transport

gemeente
Montfoort

Een belangrijk onderdeel van deze strategie is het versterken van onze herkenbaarheid. In de praktijk zien wij dat gemeenten in de randstad die regionaal samenwerken in het fysieke domein, zich aan externe partners profileren als 'metropoolregio'. Dit zijn momenteel de Metropoolregio Arnhem-Nijmegen, Metropoolregio Eindhoven, Metropoolregio Amsterdam en Metropoolregio Rotterdam-Den Haag. Voor veel bovenregionale overheden en private partners vormt de titel 'metropoolregio' inmiddels een vanzelfsprekend begrip, dat de aard en relevantie van het samenwerkingsverband en de positie in het openbaar bestuur kernachtig weergeeft.

Een metropoolregio is een gebied bestaande uit een stedelijke kern met een hoge mate van werkgelegenheid, met een daaromheen liggend terrein dat sociaaleconomisch verbonden is met de stedelijke kern via bijvoorbeeld woon-werkverkeer. Metropoolregio's worden vaak als belangrijke kernen van sociale en economische ontwikkelingen van een land beschouwd. Mensen, bedrijven en voorzieningen in een metropoolregio profiteren van elkaars aanwezigheid.

Verder valt ons op dat aanvragen voor bijvoorbeeld cofinanciering door het Rijk sneller worden gehonoreerd, wanneer deze openlijk wordt gesteund door een diversiteit aan gecommitteerde partners. Denk hierbij bijvoorbeeld aan steun vanuit het bedrijfsleven en/of onderwijsinstituten voor plannen vanuit de overheid.

Op basis van bovenstaande bevindingen is nagedacht over een vervolgstap in onze regionale profilering. Wanneer het ons helpt bij het aangaan en/of verzilveren van de samenwerking met onze beoogde partners, gaan we ons profileren als Metropoolregio Utrecht. Dit willen we samen met de Economic Board Utrecht (EBU) doen. De U10 vormt dan het maatschappelijk-publiek hart van de Metropoolregio Utrecht en de EBU het maatschappelijk-economisch hart. Deze naam verbinden we zichtbaar aan het overkoepelende en langere termijn verhaal van onze regio, waar we in de komende jaren in gezamenlijkheid aan blijven werken.

Governance
Beide bovenstaande ontwikkelingen hebben geen direct effect op de governance van de U10. In het bestuursconvenant is het geloof in de kracht van lokale autonomie nog eens bevestigd: de raden dragen geen bevoegdheden over aan het regionaal samenwerkingsverband. De bestuurstafels en opgaveteams vormen het kloppend hart van de samenwerking. De inhoudelijk verantwoordelijke wethouders vervullen hierin een leidende rol, waarbij zij in het uiterste geval afspreken bepaalde besluit allemaal eenduidig aan hun eigen college (en soms raad) voor te leggen.

Wel merken wij dat de huidige governance in bepaalde gevallen onder druk staat. Zo kan de doorlooptijd van het onderling op één lijn komen op gespannen voet staat met de benodigde snelheid bij het anticiperen op voorbijkomende kansen. Ook de externe vertegenwoordiging van de U10 door de bestuurlijke trekker(s) van de opgave- of bestuurstafels kan leiden tot ruis vanwege de verwachting van bindende afspraken bij gesprekspartner. Deze punten hebben onze aandacht en brengen wij in de relevante gremia in teneinde het evenwicht tussen reactiesnelheid en bestuurlijke betrouwbaarheid versus lokale autonomie te behouden.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN MONTFOORT

de secretaris	de burgemeester
b.a.	
M.H. van der Veer	mr. P.J. van Hartskamp-de Jong

Bijlage: Getekend 'Bestuursconvenant samenwerking U10 gemeenten' (december 2021)

Gemeente Montfoort | Kasteelplein 5 | 3417 JG Montfoort | Postbus 41 | 3417 ZG Montfoort
T 0348-476400 | F 0348-474214 | info@montfoort.nl